WYMAGANIA EDUKACYJNE KLASA 1

I.Edukacja językowa – polonistyczna

1. Komunikacja

Uczeń:

- rozumie komunikaty werbalne i niewerbalne i adekwatnie na nie reaguje
- rozumie czytane teksty tradycyjne
- rozumie teksty użytkowe, w tym zaproszenie, życzenia
- wypowiada się w sposób sensowny i spójny, zrozumiały dla odbiorcy
- słucha wypowiedzi innych
- słucha z uwagą wierszy, opowiadań i innych tekstów
- aktywnie uczestniczy w rozmowie grupowej
- wypowiada się zgodnie z przyjętymi zasadami komunikacji w grupie
- wykorzystuje przeczytane teksty do rozmowy i wspólnego działania **(moduł kultura)**
- angażuje się w rozmowę, wykazując empatię i wchodząc w interakcje z rozmówcą
- wyraża własne opinie, oceny i preferencje
- wykazuje szacunek dla przekonań rozmówców
- odpowiada na pytania dotyczące tekstów
- wykorzystuje język mówiony do wspólnego działania
- dostrzega i tworzy związki przyczynowo-skutkowe
- wie, co to jest zaproszenie i starannie je wykonuje

2. Odkrywanie i używanie języka

Uczeń:

- rozwija zasób słownictwa **(moduł kultura)**
- eksperymentuje, bawi się słowem, tworząc zagadki, rymowanki, opowiadania
- zadaje pytania dostosowane do kontekstu rozmowy
- podejmuje działania według usłyszanej instrukcji
- analizuje czytane teksty i wskazuje cechy gatunków, takich jak baśń, legenda
- recytuje wiersze z pamięci **(moduł kultura)**
- opowiada historyjkę do ilustracji
- ocenia postępowanie bohaterów tekstu kultury i uzasadnia swoją ocenę
- analizuje i interpretuje wypowiedzi usłyszane w codziennych sytuacjach, mediach, słuchowiskach, audiobookach, filmach **(moduł kultura)**
- odszukuje i odczytuje informacje z tekstów
- rozumie znaczenie poznanych przysłów i związków frazeologicznych

3. Świadomość językowa, w tym wiedza o języku

Uczeń:

- wyróżnia głoski w wypowiadanych słowach
- wyróżnia samogłoski i spółgłoski w wypowiadanych słowach
- wyróżnia sylaby w wypowiadanych słowach
- układa wyrazy z rozsypanek literowych i sylabowych
- układa i zapisuje zdania z rozsypanek wyrazowych
- czytelnie i poprawnie pisze odręcznie
- odróżnia wielkie i małe litery
- właściwie rozmieszcza tekst w liniaturze i na stronie

- stosuje poprawnie kropkę na końcu zdania i przecinki przy wyliczaniu
- stosuje poprawne znaki interpunkcyjne na końcu zdania pytającego i rozkazującego: ?, !
- czyta na głos proste teksty drukowane i pisane
- stosuje technikę cichego czytania
- w wypowiedziach mówionych używa odpowiednich form fleksyjnych
- zna wybrane zasady pisowni wielką literą
- poprawnie pisze i łączy poznane litery
- zapisuje wyrazy poprawnie pod względem ortograficznym
- pamięta o pisowni imion wielką literą
- analizuje strukturę wypowiedzeń w tekstach, wyróżniając wypowiedzenia wykrzyknikowe, oznajmujące, pytające i rozkazujące

II. Edukacja matematyczna

1. **Liczby**

   Uczeń:
   - odczytuje, zapisuje, porównuje i porządkuje liczby naturalne
   - dolicza do podanej liczby naturalnej i odlicza od podanej liczby naturalnej, po jeden, po dwa, po trzy itp.
   - posługuje się modelami osi liczbowej (np. linijką, centymetrem krawieckim, rysunkiem) podczas porównywania liczb i budowania intuicji pojęć „mniejsze o", „większe o"
   - tworzy i stosuje własne strategie obliczeń
   - znajduje brakującą liczbę działaniu z okienkiem typu: 7 + ▢ = 19, ▢ + 8 = 21, 9 + 17 = ▢, także w przypadku odejmowania
   - sprawnie dopełnia liczby do 20
   - sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie 20 bez przekroczenia progu dziesiątkowego
   - dodaje i odejmuje w zakresie 20 z przekroczeniem progu dziesiątkowego
   - dodaje i odejmuje pełne dziesiątki w zakresie 100 z użyciem konkretów
   - dodaje liczby, stosując przemienność dodawania
   - rozumie, że dodawanie i odejmowanie są działaniami wzajemnie odwrotnymi
   - liczy w przód i w tył w zakresie 20
   - rozumie aspekt porządkowy liczby
   - rozumie, że wartość liczby zależy od liczby cyfr oraz położenia danej cyfry w zapisie liczby
   - wie, ile jest jedności i dziesiątek w danej liczbie drugiej dziesiątki

2. **Miary**

   Uczeń:
   - zapisuje i odczytuje wyniki pomiaru czasu na zegarze
   - wykonuje obliczenia pieniężne, m.in związane z zakupami **(moduł ekonomiczno-finansowy)**
   - posługuje się jednostką 1 złoty **(moduł ekonomiczno-finansowy)**

- rozpoznaje banknoty i monety
- rozpoznaje nominały na monetach i banknotach
- wie, co to znaczy *droższy*, a co *tańszy*
- wskazuje na linijce, ile to jest 1 cm i wykonuje obliczenia długości
- mierzy długość wybranych przedmiotów za pomocą linijki i podaje wynik w centymetrach
- wie, że jednostką, w której ważymy, jest 1 kilogram i zna zapis w skrócie: 1kg
- wykonuje obliczenia wagowe oraz długości
- wykonuje obliczenia z jednostką 1 litr
- posługuje się w codziennych sytuacjach poznanymi jednostkami: centymetr, kilogram, godzina, litr

3. **Figury**

   Uczeń:
   - orientuje się w schemacie własnego ciała, wyprowadza kierunki od siebie i od innych osób
   - intuicyjnie posługuje się pojęciami: *pion, poziom, skos*
   - ustala i opisuje relacje między obiektami, w przestrzeni i na kartce
   - rozpoznaje i nazywa w swoim otoczeniu: trójkąty, czworokąty, prostokąty, kwadraty, koła

4. **Dane**

   Uczeń:
   - prezentuje informacje w wybrany sposób
   - odczytuje dane przedstawione w formie tabeli – plan lekcji, cennik, kalendarz
   - wykonuje proste zadania związane z kodowaniem i odkodowywaniem informacji

5. **Myślenie matematyczne**

   Uczeń:
   - klasyfikuje obiekty
   - czyta i rozumie proste teksty zawierające treści zmatematyzowane zawarte w kąciku *Tekst matematyczny* oraz w kalendarzu, cennikach
   - dostrzega, kontynuuje i opisuje rytmy
   - wykorzystuje umiejętności matematyczne w codziennych sytuacjach, w tym w sytuacjach zakupowych **(moduł ekonomiczno-finansowy)**
   - tworzy dogodny dla siebie sposób rozwiązania zadania
   - korzysta z umiejętności strategicznego myślenia, także podczas gier planszowych, kościanych, karcianych
   - układa zadania do ilustracji, działania
   - przedstawia rozwiązanie zadania za pomocą rysunku
   - potrafi rozpoznać zadanie nietypowe (z niedomiarem lub nadmiarem danych)
   - posługuje się znakami: +, –, ·, :, <, >, =
   - wykonuje obliczenia pieniężne, m.in. związane z budżetem domowym, zakupami **(moduł ekonomiczno-finansowy)**
   - rozwiązuje zadania tekstowe jednodziałaniowe

- porównuje liczebności zbiorów
- posługuje się pojęciami: *więcej, mniej, tyle samo*
- zna kolejność dni tygodnia
- zna nazwy miesięcy i wie, że tworzą rok
- potrafi odszukać wskazane daty w kalendarzu
- zna podstawowe zadania banku **(moduł ekonomiczno-finansowy)**
- wie, do czego służy konto bankowe **(moduł ekonomiczno-finansowy)**

III.Edukacja przyrodnicza

1. **Procesy życiowe i różnorodność biologiczna**
   Uczeń:
   - na podstawie własnych obserwacji podaje przykłady sposobów, w jakie rośliny i zwierzęta przystosowują się do różnych warunków środowiskowych (np. ubarwienie zwierząt)
   - wie, że życie i rozwój roślin zależy od czynników takich, jak: energia słoneczna, gleba, woda, powietrze
   - obserwuje w terenie i rozpoznaje podstawowe gatunki zwierząt i roślin żyjących w najbliższym środowisku
   - wykazuje w działaniu poczucie odpowiedzialności za przyrodę
   - wie, jakie zmiany zachodzą w przyrodzie w każdej porze roku
   - rozpoznaje zwierzęta zasypiające zimą
   - potrafi powiedzieć, jak zwierzęta przygotowują się do zimy
   - umie rozpoznawać niektóre ptaki
   - wie, jakie ptaki odlatują z kraju na zimę
   - wie, jakie rośliny rosną w ogrodzie, w lesie, w parku
   - wie, jak należy zdrowo się odżywiać
   - wie, jak dbać o swoje zdrowie i ciało

2. **Procesy fizyczne w codzienności ucznia**
   Uczeń:
   - bada właściwości światła (np. tworzy cienie, bada odbicie światła, obserwuje tęczę)
   - zachowuje zasady bezpieczeństwa podczas działań badawczych

3. **Materiały i ich właściwości**
   Uczeń:
   - bada materiały, takie np.: jedwab, papier, drewno testując ich właściwości: np. fakturę, twardość, plastyczność, higroskopijność
   - rozpoznaje stany skupienia wody – stałe, ciekłe, gazowe

4. **Edukacja klimatyczno-środowiskowa**
   Uczeń:
   - wypowiada się na temat tego, jak rośliny i zwierzęta reagują na pogodę i zmiany pór roku
   - obserwuje pogodę i zna jej elementy
   - rozumie, jakie są przyczyny topnienia lodowców

- wie, na czym polega recykling
- właściwie segreguje odpady
- podaje przykłady pozytywnego i negatywnego oddziaływania człowieka na przyrodę

5. **Warsztat przyrodnika**
   Uczeń:
   - rozwija ciekawość poznawczą
   - posługuje się narzędziami badawczymi, w tym kluczami do oznaczania roślin i zwierząt, lupą, wagą szalkową
   - prowadzi badania przyrodnicze w taki sposób, aby nie szkodzić obserwowanym obiektom
   - przeprowadza proste doświadczenia oraz analizuje je i wyciąga wnioski
   - przedstawia wyniki obserwacji w formie rysunków
   - rozpoznaje sytuacje niebezpieczne dla zdrowia i życia oraz stosuje zasady bezpiecznego postępowania wobec zagrożeń ze strony ruchu drogowego (wie, jak bezpiecznie poruszać się po ulicy)
   - wie, z jakich części zbudowany jest kwiat (korzeń, łodyga, liście, kwiat)
   - zna etapy rozwoju motyla i potrafi opisać jego wygląd

IV. Edukacja społeczna

1. **Kompetencje osobiste**
   Uczeń:
   - rozpoznaje i nazywa swoje potrzeby i emocje, komunikuje je innym i zwraca się o pomoc do odpowiednich osób w razie potrzeby
   - zna sposoby radzenia sobie ze złością
   - rozwija samodzielność (np. pakowanie plecaka do szkoły, dbanie o swój pokój, ubieranie się odpowiednio do pogody, przygotowanie zdrowej kanapki, nakrywanie do stołu, planowanie zajęć, opieka nad zwierzętami domowymi)
   - ustala priorytety działań
   - realizuje i doprowadza do końca swoje działania
   - dba o higienę jamy ustnej
   - wie, jak zdrowo się odżywiać
   - dba o kontakt z przyrodą
   - rozpoznaje i nazywa swoje mocne strony oraz wykorzystuje je w działaniu
   - wskazuje obszary, w których szczególnie pragnie się rozwijać
   - uczestniczy w aktywnościach związanych z osobistymi zainteresowaniami
   - stosuje podstawowe zasady zdrowego trybu życia
   - uświadamia sobie wpływ swoich decyzji na zdrowie
   - docenia przydatność informacji zwrotnej, korzysta z niej
   - przyjmuje wskazówki pomocne w skutecznym uczeniu się oraz poszukuje własnych metod zapamiętywania
   - rozpoznaje i nazywa emocje, jakie towarzyszą wspólnej zabawie
   - w razie potrzeby zwraca się o pomoc do odpowiednich osób
   - rozważa problem, wskazuje jego przyczyny i stara się podać sposoby jego rozwiązania

2. **Kompetencje społeczne**

Uczeń:

- nawiązuje i podtrzymuje relacje społeczne w najbliższym otoczeniu
- rozpoznaje emocje innych i reaguje na nie w adekwatny sposób
- inicjuje i podtrzymuje współpracę w grupie
- zgłasza własne pomysły podczas podejmowania decyzji w grupie, przestrzega wspólnie podjętych ustaleń
- planuje i realizuje we współpracy z innymi działania w klasie rozwijając odpowiedzialność za wspólne dobro
- okazuje szacunek dla wszystkich ludzi bez względu na ich narodowość, obywatelstwo, przynależność kulturową, wyznanie, kolor skóry, pozycję społeczną, wiek, stan zdrowia itp.
- podejmuje próby samodzielnego rozwiązywania konfliktów
- przestrzega norm postępowania
- wie, jak okazywać szacunek osobom starszym
- planuje i realizuje projekty własne oraz prezentuje je na forum klasy
- zna omawiane zawody, np.: astronauta, paleontolog

3. **Edukacja obywatelska**

Uczeń:

- zna i wyjaśnia znaczenie praw i obowiązków ucznia, podstawowych praw człowieka, dostrzega ich obecność lub brak w codziennym życiu
- prezentuje wybrane wydarzenia, obiekty, miejsca i postaci z polskiej historii i teraźniejszości **(moduł kultura)**
- prezentuje wybrane wydarzenia i postaci z historii europejskiej
- wie, kim był i czego dokonali: Iga Świątek, Claude Monet, Leonardo da Vinci, Mikołaj Kopernik, Sławosz Uznański-Wiśniewski, Krzysztof Kolumb **(moduł kultura)**
- wskazuje wybrane święta państwowe, rozpoznaje zwyczaje lokalne **(moduł kultura)**
- zna i szanuje symbole narodowe
- uczestniczy w życiu społecznym **(moduł kultura)**
- zna i szanuje wybrane tradycje i zwyczaje polskie (np. związane ze świętami)
- rozpoznaje wybrane krajobrazy Polski
- odczytuje podstawowe informacje z mapy Polski
- wymienia nazwę stolicy Polski i wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju
- wymienia nazwy największych miast Polski
- potrafi wskazać Polskę i kraje z nią graniczące
- wie, że Polska należy do Unii Europejskiej
- wskazuje Polskę i inne wybrane państwa na mapie Europy
- wskazuje wybrane święta państwowe

V. Edukacja artystyczna – plastyka i muzyka

1. **Percepcja i interpretacja dzieł plastycznych**

Uczeń:

- rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego w oglądanych dziełach, w

tym barwę, linię, kształt, fakturę
- nazywa emocje wywoływane przez dzieło sztuki **(moduł kultura)**
- opisuje wybrane dzieła sztuki, w tym obrazy, ilustracje, fotografie **(moduł kultura)**

2. Twórcze działania plastyczne

Uczeń:
- stosuje podstawowe środki wyrazu plastycznego w działaniach twórczych, w tym kontrast barw, proporcje, linie
- tworzy prace plastyczne inspirowane motywem, wzorem lub obserwacją obiektów i zjawisk przyrodniczych
- stosuje podstawowe techniki plastyczne, w tym rysunek, malarstwo
- dobiera odpowiednie narzędzia i materiały do realizacji działań twórczych
- planuje etapy tworzenia pracy plastycznej
- tworzy kompozycje plastyczne
- wykonuje proste rekwizyty
- rozmawia o rezultatach pracy twórczej własnej i zespołowej
- wykonuje prace plastyczne na podany temat
- rysuje kredką, ołówkiem, mazakiem
- maluje farbami, używając pędzli
- wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując np. kolorowy papier
- lepi z plasteliny
- tworzy prace plastyczne inspirowane obserwacją przyrody
- rozpoznaje barwy podstawowe i pochodne

3.Kształcenie wrażliwości estetycznej

Uczeń:
- estetycznie wykonuje prace plastyczne
- ocenia wygląd przedmiotów
- porządkuje własne otoczenie i przedmioty codziennego użytku

4. Percepcja i interpretacja muzyki

Uczeń:
- słucha utworów muzyki klasycznej, rozrywkowej i tradycyjnej z różnych kultur i epok **(moduł kultura)**
- reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki, nastroju czy wysokości dźwięku w utworze
- rozpoznaje utwory wykonywane solo i zespołowo: chóralnie lub instrumentalnie
- identyfikuje i różnicuje dźwięki, rytmy i melodie w zabawach i grach słuchowych
- rozpoznaje wybrane instrumenty muzyczne,
- podaje nazwy wybranych instrumentów muzycznych– instrumentów perkusyjnych, strunowych klawiszowych (pianino, fortepian), strunowych (gitara, skrzypce), dętych (trąbka, flet)
- przyporządkowuje instrumenty muzyczne do wysłuchanych fragmentów muzyki oraz ilustracji
- określa dynamikę i nastrój utworów muzycznych lub wysokości dźwięku
- reaguje ruchem na zmiany tempa, dynamiki, nastroju

- identyfikuje i różnicuje dźwięki, rytmy i melodie
- rozpoznaje w piosence zwrotkę i refren

5. **Aktywności muzyczne: śpiew, ruch i gra na instrumentach**
   Uczeń:
   - śpiewa poznane piosenki **(moduł kultura)**
   - uczestniczy w zabawach głosowych, ćwiczeniach emisyjnych
   - uczestniczy w zabawach ruchowych do muzyki
   - gra na instrumentach melodycznych i niemelodycznych
   - odczytuje rytm, korzystając z klocków rytmicznych
   - współpracuje z innymi podczas wspólnego, zespołowego muzykowania
   - wie, czym jest pięciolinia i klucz wiolinowy
   - zna elementy zapisu nutowego (ćwierćnuta, ósemka, półnuta, cała nuta)
   - wie, gdzie na pięciolinii położone są dźwięki: *sol, mi, fa, do*[1]

   wie, co oznacza takt na dwa

6. **Twórcze działania muzyczne**
   Uczeń:
   - chętnie tańczy i śpiewa piosenki
   - wykorzystuje dźwięk, ruch lub rytm do wyrażania swojego nastroju

   wykorzystuje przedmioty codziennego użytku do zabaw muzycznych

7. **Inne działania artystyczne**
   Uczeń:
   - wykonuje prace plastyczną do wysłuchanej muzyki **(moduł kultura)**
   - opowiada o swoich przeżyciach artystycznych
   - tworzy scenki dramowe inspirowane literaturą i życiem codziennym

VI. Edukacja techniczna i informatyczna

1. **Bezpieczeństwo i higiena**
   Uczeń:
   - wskazuje sytuacje niebezpieczne i sposoby reagowania **(moduł bezpieczeństwo i obrona)**
   - zna zasady bezpiecznego korzystanie z urządzeń domowych
   - wymienia podstawowe numery alarmowe **(moduł bezpieczeństwo i obrona)**
   - reaguje na instrukcje oraz komunikaty wizualne i dźwiękowe, a także stosuje zasady bezpieczeństwa, w trakcie wyjść i wycieczek oraz zajęć w bezpośrednim otoczeniu szkoły, także podczas próbnych ewakuacji **(moduł bezpieczeństwo i obrona)**
   - przygotowuje miejsce pracy i zachowuje w nim porządek, przestrzegając zasad bezpieczeństwa **(moduł bezpieczeństwo i obrona)**
   - zachowuje zasady bezpieczeństwa i higieny w sytuacjach życia codziennego, w tym podczas przygotowywania oraz spożywania posiłków
   - używa odpowiednich materiałów i posługuje się w sposób bezpieczny prostymi narzędziami, w tym igłą, nożyczkami **(moduł bezpieczeństwo i obrona)**

współpracuje w grupie z poszanowaniem zasad komunikacji i etykiet

2. Projektowanie i tworzenie

Uczeń:

- planuje i wykonuje własne projekty, w tym projekty zagospodarowania swojego otoczenia
- wykonuje przedmioty użytkowe, dekoracyjne, a także montuje wybrane urządzenia i przedmioty
- samodzielnie wykonuje pracę techniczną według instrukcji słowno-obrazkowej
- wykorzystuje oszczędnie dostępne materiały
- prezentuje efekty pracy własnej, w parze lub grupie na forum klasy
- kończy rozpoczętą pracę

potrafi opowiedzieć o przebiegu pracy